

Gausdal Historielag

ÅRSMELDING 1994

Årsmøtet 1994 var i Østre Gausdal prestegard søn.10.april.

Styret har bestått av: Marthe Stine Fyksen, formann
Nils Engeland, nestformann
Marit Paulsrud, kasserer
Kari Nustad Bergum, sekretær
Ole A.Kvisberg, styremedlem
Arne Helleberg, "
Alf Sanden, "

Marit Hjelmstad, varamedlem
Simen Forseth "
Magne Bårdslie "
Johs.Nordgården Kvisberg "

Organisasjonen:

Det har vært holdt 7 styremøter, og medlemstallet er på 424 medlemmer. Det er en nedgang fra i fjor, likevel føler styret at interessen for vår lokale historie er stor. Det er viktig for oss å få formidlet at historielaget ikke er bare for de aktivt engasjerte, men at vår lokale historie angår oss alle.

Kontingenten har, i motsetning til de fleste andre ting, ikke gått opp de siste årene, den er fremdeles kr.20,- for enkeltmedlemmer og kr.50,- for familier. Dette er svært rimelig, men det er anledning til å gi mer for de som ønsker det, det er faktisk ganske mange som gjør det.

Gausdal Historielag er med i Gudbrandsdal Historielag, på årsmøtet som var på Dovre, møtte Marthe Stine og Knut Fyksen. Videre er vi med i Gudbrandsdal Slettshistorielag og Samarbeidsrådet for historielaga i Øppland.

Kulturarrangementer:

Markdag til Varden på Follebukjølen 19.juni sammen med Rudsbygd idrettslag. Lars Korslund fortalte om stedets historie og om bruken av vardene gjennom tidene.

Markdag til Langmyra ved Bjørga 18.sept. sammen med Rudsbygd idrettslag. Even Rudstuen fortalte om virksomheten omkring torvproduksjonen og intervjuet noen av de som hadde vært involvert i den. Even Rudstuen og Oddvar Fyksen hadde også laget en foto-utstilling fra denne perioden. Mange benyttet også anledningen til en "klatretur" til toppen på Bjørga.

Kittilbudagen 14.aug., som vi var med og arrangerte sammen med Kittilbu Utmarksmuseum, Kittilbu Vel, Gausdal Fjellstyre og Sambandsregimentet. Det var mange forskjellige aktiviteter i kulturstien og seterområdet. På tross av at værgudene var litt kjølig innstilt den dagen, var oppslutningen god. Nytt av året var utdeling av "hulderprisen", Kristian Heimstad var den første som fikk den.

Kulturkveld i Ø.Gausdal prestegard 11.nov. sammen med Kirkeakademiet. Forfatteren Eivind Luthen holdt foredrag og viste lysbilder fra "De gamle pilegrimsveiene".

Gaver:

I tillegg til kulturmidler fra Gausdal kommune på kr.12000.-, fikk vi minnegaver i forbindelse med gravferden etter Audun Kjos, Kåre Fyksen og Asbjørn Haugen, til sammen kr.21630.-.

Utgivelser.

Det kom ikke ut noen bok i 1994, men "Gausdalsminner 6" er i rute og etter planen skal den bli å få kjøpt i november. Boknemnda består nå av Edel Kvisberg, Sverre Gran, Ragnhild Steine, Knut Tidemand Johannessen og Kristian Fyksen.

Volden seter.

Som vi nevnte i årsmeldinga i fjor, har historielaget gjort en avtale med Lars Wolden om leie av Volden seter på Kittilbu. Historielaget skal da disponere den i 25 år mot nødvendig restaurering. Restaureringa fikk vi gjort sist sommer. Takskifer og torv (men ikke nevra) måtte fjernes, asfaltplater og ny torv ble lagt. Gravd vekk jord rundt veggene og sådd grasfrø. Reparert peis, vinduer og diverse inventar. En skikkelig rundvask ble gjort, og det kom opp gjerde (renning) mot lykkja. På Kittilbudagen i august regner vi med at budeia (kanskje huldra og) er på plass!

Stiftelsen Reidevold.

Historielagets folk i representantskapet er Sigrid Wold, Kjell Håkon Reistad og Nils Engeland.

Kittilbu utmarksmuseum.

Der er Steinar Hansen vår mann i styret, med Thorstein Fougner som varamann.

Kart nemnda.

Kartnemnda består av Oddvar Fyksen, Thorstein Fougner, Kåre Rønning og Kjell Ekerhaugen. Etter oppdrag fra kulturkontoret har de revidert kartbladene for Espedalen og Svatsum. De blir og trukket inn når det skal bestemmes navn på vegger i boligfeltene.

Slektsgransking og fotoregistrering.

Disse to gruppene arbeider jevnt og godt, med faste møtedager 1. mandag hver måned. Ledere er henholdsvis Magne Bårdslie og Tor Korsvold med medhjelper Kristian Heimstad. Det er bra oppslutning, likevel ønsker vi oss gjerne flere deltakere, så hvorfor ikke ta en tur for å se hva vi driver med. Og selv om vi har sagt det før: vi er svært interessert i gamle filmer og fotografier!

Kirkebokregistrering.

Etter vel et halvt år uten noen til å edb-registrere kirkebøker fikk vi i mars 1994 en 10 måneders KAJA stilling via Gausdal Kommune til dette arbeide. Odd Morten Rønning fikk jobben og nesten samtidig begynte broren Frank Willy Rønning på praksisplass. De sto på og gjorde en kjempeinnsats ved å registrere til sammen 10.906 poster med tildels vanskelig og utydelig skrift. Vi vil få takke dem for en kjempeflott innsats. På slutten av 1994 fikk vi tildelt 10 nye månedeverk av KAJA. Anton Finsrud fikk jobben og er i fullt arbeid med registreringen.

Vi har forsøkt å skaffe en til på praksisplass men det er liten interesse å møte på arbeidsformidlingen på Lillehammer. Det har også kommet signaler fra Gausdal Kommune at det er små sjanser for å få tildelt ny KAJA-plasser. Alle som har jobbet med registreringen har gjort en fin jobb, men det er et problem at når de har lært å bruke edb-programmet og å tyde den gamle skriften i kirkebøkene skikkelig slik at registreringen går effektivt får vi ikke beholde dem lenger. Da er det å starte på nytt.

GDS-Genealogisk Datasentral.

GDS er et samarbeidsprosjekt mellom historielagene i Oppland som Samarbeidsrådet for Historielaga i Oppland satte i gang etter innspill fra Gausdal Historielag. Hensikten var å sette igang edb-registrering av kirkebøker fra 1800-tallet i de enkelte historielag/kommuner og samordne dette. Prosjektperioden ble avsluttet sommeren 1994 og det ble utarbeidet en sluttrapport for styret i Samarbeidsrådet. Denne viste at ca. halvparten av fylkets historielag/kommuner har deltatt i prosjektet - mer eller mindre aktivt. Den største aktiviteten og innsatsen er det Hadelandskommunene som har stått for som nesten har greid å nå målet med å registrere hele 1800-tallet. Gausdal Historielag har også kommet langt da det gjenstår bare 4 hele protokoller av 17. Årsmøte i samarbeidsrådet vedtok å føre videre arbeidet med GDS.

En annen oppgave GDS har hatt har vært å arbeide for en standardisering av registrering av folketellinger og kirkebøker. Etter 6 års arbeid har det bært frukter. I disse dager foreligger det en standard for registrering av folketellinger som er utarbeidet av "tunge" historiske organisasjoner, ^{og} som vil danne normen for registreringen av disse kildene for fremtiden. GDS har hatt en representant i denne gruppa som har utarbeidet standarden samt at GDS har vært en høringsinstans.

Registrering av kulturminner.

Etter oppdrag fra Gausdal kommune har vi fått registrert kulturminner langs Jøra- og Gausavassdraget. Den endelige rapporten om dette vil være ferdig ut på våren.